

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра граматики англійської мови

Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Актуальні проблеми германістики

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Освітньо-професійна програма: Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська

ОНУ

2023

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>аочна форма навчання</i>
<p>загальна кількість кредитів – 3/3</p> <p>годин – 90/90</p> <p>містових модулів – 2/2</p>	<p>Галузь знань 03 Гуманітарні науки</p> <p>Спеціальність 035 Філологія</p> <p>Спеціалізація: 35.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</p> <p>Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)</p>	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю: Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – сформувати знання здобувачів освіти щодо проблематики сучасних наріжних наукових розробок у галузі германського мовознавства та ознайомленні їх з сучасним станом дослідження теоретичних проблем фонетики, граматики, лексикології, стилістики у вітчизняній і зарубіжній лінгвістичній науці та базовими напрямками та підходами до розв'язання філологічних проблем, а також у виокремленні найактуальніших наукових шкіл, що ведуть розробки у цих областях.

Завдання : дати студентам основи лінгвістичних знань, необхідних для поліпшення самостійної наукової роботи, аналіз вихідних настанов та методологічних засад сучасних напрямів у розвитку лінгвістичної теорії; поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

а) інтегральної: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

б) загальних (ЗК):

ЗК03. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

в) спеціальних (СК):

СК06. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 07. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПР 09. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **знати**:

- 1) термінологічний апарат дисципліни;
- 2) напрями германського та світового мовознавства з огляду на сучасний парадигмальний простір гуманітарного знання;
- 3) ключові проблеми та дискусійні питання основних напрямів германського та світового мовознавства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти**:

- 1) оперувати термінологічним апаратом кожного з напрямів лінгвістичних досліджень;
- 2) характеризувати основні парадигми досліджень сучасного германського мовознавства;
- 3) читати наукові публікації та проводити дослідження в галузі англійської лінгвістики або контрастивної лінгвістики.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Linguistics as a Key to Coding & De-Coding Information

Тема 1. Germanistics as part of Linguistics. Modern trends in germanistics.

Тема 2. Key problems of Germanic and General linguistics. Key academic challenges of Germanic and General linguistics in the information space of humanitarian basis of knowledge.

Тема 3. Grammar used as an applied branch of modern linguistics. The problem of coding and decoding information on the level of language. Code switching.

Тема 4. Cognitive linguistics. Metaphor and metonymical types of human mentality. Neurolinguistic programming

Змістовий модуль 2. Newest Types of Linguistics & Germanistics

Тема 5. Socio- and Gender linguistics. Cultural and historical premises of specific speech models.

Тема 6. Communicative Situation. The problem of speech register. Dialogue and Monologue Communication.

Тема 7. Psycholinguistics & neurolinguistics. Their origin, differences and perspectives of development.

Тема 8. Functional and Descriptive linguistics. Structural Linguistics and Generative Semantics.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Очна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			сього	У тому числі		
1	2			5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Linguistics as a Key to Coding & De-Coding Information								
Тема 1. Germanistics as part of Linguistics. Its scientific status among other linguistic disciplines. Modern trends in germanistics. Terminological inventory of linguistics as a science.	13	2	1	10	11			
Тема 2. Key problems and academic challenges of Germanic and General linguistics in the information space of humanitarian basis of knowledge.	13	2	1	10	11			
Тема 3. Teaching language and using it. Grammar used as an applied branch of modern linguistics. The problem of coding and decoding information on the level of language. Code switching.	14	2	2	10	11			
Тема 4. Cognitive linguistics. Metaphor and metonymical types of human mentality. NLP, manipulation and suggestion.	14	2		10	11			

Разом за змістовим модулем 1	54	8	6	40	44			8
Змістовий модуль 2. Newest Types of Linguistics & Germanistics								
Тема 5. Socio- and Gender linguistics. Speech etiquette. Cultural and historical premises of specific speech models. The problem of speech mapping. Language and Culture Studies.	12				10,5			0
Тема 6. Communicative Situation. The problem of speech register. Dialogue and Monologue Communication. Communicative Linguistics. Applied Linguistics. Corpus Linguistics.	12				12,5			2
Тема 7. Psycholinguistics & neurolinguistics: their origin, differences and perspectives of development. The problem of bilingualism and children's acquisition of speech.	12				10,5			0
Тема 8. Functional and Descriptive linguistics. Structural Linguistics and Generative Semantics. The problem of Speech generation and its comprehension.	11				10,5			0
Підсумкове заняття	2				2			
Разом за змістовим модулем 2	36			0	46			2
Усього годин	90	5	4	0	90			0

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Germanistics as part of Linguistics. Its scientific status among other linguistic disciplines. Modern trends in germanistics. Terminological inventory of linguistics as a science.	1	
2	Тема 2. Modern Germanistics: Key problems and academic challenges.	1	
3	Тема 3. Teaching language and using it. Grammar used as an applied branch of modern linguistics. The problem of coding and decoding information on the level of language.	2	
4	Тема 4. Cognitive linguistics. Cognitive Grammar. NLP	2	2
5	Тема 5. Modern Linguistic Trends: Functional and Descriptive linguistics; Structural Linguistics and Generative Semantics; Pragmatics.	2	
6	Тема 6. Communicative Situation. The problem of speech register. Dialogue and Monologue Communication. Communicative Linguistics & Its Most Relevant Issues.	2	
7	Тема 7. Psycholinguistics & neurolinguistics: their origin, differences and perspectives of development. The problem of bilingualism and children's acquisition of speech.	1	
8	Тема 8. Functional and Descriptive linguistics. Structural Linguistics and Generative Semantics. The Problem of Speech Generation.	1	
9	Підсумкове заняття	2	2
	Разом	14	4

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин	
		очна форма	заочна форма
1	Тема 1. Germanistics as part of Linguistics. Its scientific status among other linguistic disciplines. Modern trends in germanistics. Terminological inventory of linguistics as a science (очна форма: написання доповіді на одну з окреслених вище тем; заочна форма: підготовка до лекції, підготовка доповіді на одну з тем)	10	10
2	Тема 2. Key problems and academic challenges of Germanic and General linguistics in the information space of humanitarian basis of knowledge (очна форма: написання доповіді на одну з тем; заочна форма: підготовка до лекції)	10	10
3	Тема 3. Teaching language and using it. Grammar used as an applied branch of modern linguistics. The problem of coding and decoding information on the level of language. Code switching. Language, Gender, and Culture. Socio- and Gender linguistics (очна форма: написання реферату на одну з окреслених вище тем; заочна форма: підготовка до лекції)	10	11
4	Тема 4. Cognitive linguistics. Metaphor and metonymical types of human mentality. NLP, manipulation and suggestion (очна форма: написання есе на одну з окреслених вище тем; заочна форма: підготовка до лекції)	10	8
5	Тема 5. Socio- and Gender linguistics. Speech etiquette. Cultural and historical premises of specific speech models. The problem of speech mapping. Language and Culture Studies (підготовка до лекцій)	5	10
6	Тема 6. Communicative Situation. The problem of speech register. Dialogue and Monologue Communication. Communicative Linguistics. Applied Linguistics. Corpus Linguistics (підготовка до лекцій, написання есе на одну з окреслених вище тем).	5	11
7	Тема 7. Psycholinguistics & neurolinguistics: their origin, differences and perspectives of development. The problem of bilingualism and children's acquisition of speech (підготовка до лекцій, написання есе на одну з окреслених вище тем)	5	10
8	Тема 8. Functional and Descriptive linguistics. Structural Linguistics and Generative Semantics. Functional and Descriptive linguistics. Theories in Linguistic Semantics (підготовка до лекцій)	5	11
	Разом	60	80

8. Самостійна робота

9. Методи навчання

Словесні: лекція та пояснення.

Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації) та презентація результатів власних досліджень.

Практичні: написання рефератів, підготовка і виступи з доповідями, обговорення есе.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний та періодичний контроль: усне опитування, контрольні письмові роботи, обговорення та оцінювання доповідей, рефератів, есе. Формою підсумкового контролю в рамках дисципліни є залік.

Критерії оцінювання письмових завдань

а системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	Визначення
1	2	3
90–100	A	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Виявляє цінні творчі ідеї.
85–89	B	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається на занятті, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	C	Здобувач вищої освіти припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E	Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59	FX	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	Здобувач вищої освіти не виклав матеріал щодо проблеми, яка розглядається.

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS (для заліку)

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	зараховано	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного контролю.
85–89	B		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми.
60–69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	FX		не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

11. Питання для поточного та періодичного контролю

Answer the questions below & dwell on the following topics

- 1.** What is the scientific status of Germanistics among other linguistic disciplines? Describe it as part of Linguistics.
- 2.** Describe the terminological inventory of linguistics as a science in general and the notions typical of different trends in modern Germanic Studies.
- 3.** What key problems of Germanistics do you know? Dwell on the most topical academic challenges.
- 4.** What makes Germanistics a separate branch of General Linguistics? What are the reasons for it?
- 5.** Is there any difference between teaching language & using it? What namely (if any)?
- 6.** Is there any difference between doing research and mastering a language? What namely (if any)?
- 7.** What means of coding and decoding information on the level of language do
- 8.** What do you know about the problem of coding and decoding information on the level of language?
- 9.** What is code switching?
- 10.** What is typical of Functional & Descriptive Linguistics? Dwell on each of them in detail. What representatives of each of them do you know?
- 11.** What is typical of Structural Linguistics? What representatives of Structural Linguistics do you know?
- 12.** Dwell upon Pragmatics in general and its most relevant problems in particular. What representatives of Pragmatics do you know?
- 13.** Dwell upon Generative Semantics in general and its most relevant problems in particular. What representatives of Generative Semantics do you know?
- 14.** How is speech generated and comprehended? What viewpoints on this problem can you single out?
- 15.** Speak about Sociolinguistics. What are its most topical problems and key representatives?
- 16.** Speak about Gender linguistics. What are its most topical problems and key representatives?
- 17.** What is Speech etiquette?

18. What are the cultural and historical premises of specific speech models? Give examples.
19. What is speech mapping?
20. What do you know about Language and Culture Studies? What key representatives and burning problems in this field do you know?
21. What is a communicative situation?
22. What is special about speech registers in mono- and dialogical communication?
23. Dwell upon the most topical problems in Communicative Linguistics and its representatives.
24. What does Applied Linguistics study? What representatives of this linguistic trend do you know?
25. What does Corpus Linguistics study? What representatives of this linguistic trend do you know?
26. What do Psycholinguistics and Neurolinguistics study? What do they have in common and what are the differences between them?
27. Who are bi-linguals? What is special about them from the viewpoint of linguistics?
28. What does Cognitive Linguistics study? What representatives of Cognitive Linguistics do you know?
29. What are metaphoric and metonymical types of human mentality like?
30. What does the abbreviation NLP stand for? What ways of speech suggestion and manipulation do you know?

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (10 балів) за кожну тему змістового модуля. Після кожного змістового модулю проводиться контрольна робота (10 балів). Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це накопичена сума балів за увесь вивчений курс (8 тем поточного контролю та 2 контрольні роботи – періодичний контроль). Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного та періодичного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного та періодичного контролю студент набрав

менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний та періодичний контроль								Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
10	10	10	10	10	10	10	10	
Контрольна робота за змістовим модулем 1 - 10				Контрольна робота за змістовим модулем 2- 10				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми германістики».
2. Силабус навчальної дисципліни «Актуальні проблеми германістики».

14. Рекомендована література

Основна

1. Морозова І. Б. Парадигматичний аналіз структури і семантики елементарних комунікативних одиниць у світлі гештальт-теорії в сучасній англійській мові : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2009. 384 с.
2. Морозова І.Б. Мовленнєві сигнали як особлива техніка оптимізації міжособистісного спілкування. *Одеська лінгвістична школа : інтеграція підходів : Колективна монографія / за заг. ред. Ковалевської Т.Ю.* Одеса : ПолиПринт, 2016. 362 с. Розділ 3. Лінгвістична інтерпретація сугестивних дискурсів : С. 247 – 254.
3. Морозова І.Б., Цапенко Т.-Є. Комунікативно-синтаксичні особливості дитячого мовлення в жанрі інтерв'ю. *Мова. Науково-теоретичний часопис з мовознавства.* Одеса : «Астропринт», 2017. № 28. С. 14-21.
4. Пожарицька О.О. Авторський концепт позитивності у мовленнєвому портреті головного героя: Комунікативно-парадигматичний аналіз (на матеріалі англійських романів жанру «вестерн»). *Дис. на здобуття наук. ступеню канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови».* Одеськ. Нац. ун-т імені І.І. Мечникова, 2014. 244 с.

Додаткова

1. Морозова І.Б., Пожарицька Е.А. Психолінгвістическая сутність комунікативного лідерства : гештальт-аналіз. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія “Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов”.* 2016. Вип. 84. С. 17-25.
2. Морозова І.Б. Синтаксичне варіювання особливостей мовлення віртуальної особистості в залежності від рівня її когнітивних здібностей: гештальт-аналіз. *Одеська лінгвістична школа: траєкторії досліджень : колект. моногр. / за заг. ред. Ковалевської Т. Ю.* Одеса: ПолиПринт, 2021. С.240-250

3. Morozova I., Pozharytska O. A communicative leader and his follower: A social and psychological interplay. *ICLASP14*. Honolulu, Hawaii, USA, 19-22 June, 2014. P. 29.
4. Morozova I., Pozharytska O. Hi!, Hallo!, or Good morning? : A Gestalt approach to politeness formulas. *LIAR IV* : Manchester Metropolitan University, 12-14 July, 2016. Manchester, United Kingdom, 2016. P. 97-98.
5. Morozova I. B., Abramova Ie. Yu. Compliments as a specific methodological approach of optimizing the process of teaching foreign languages. *Advanced trends of the modern development of philology in European countries : Collective monograph*. Riga : Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2019. Pp. 136-156 [*equal to a Web of Science edition*]
6. Morozova I. B., Pozharytska O.O. Literary Characters and their Verbal Mimicry through the Prism of Gestalt Analysis. *Arab World English Journal (AWEJ)*. Volume 12. Number 2 June 2021. Pp. 457-468 DOI: <https://dx.doi.org/10.24093/awej/vol12no2.31> Web of Science
7. Morozova I. B., Repushevskaya I.I. Section 3. The Evolution Of Female Speech From The Perspective Of Gender. *Innovative pathway for the development of modern philological sciences in Ukraine and EU countries : Collective monograph. Vol. 2*. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2021. 392 p. P. 32-48.
8. Nilsenova M. Key Ideas in Linguistics and the Philosophy of Language. Edinburgh University Press, 2019. 271 p.
9. Noveck I. Experimental Pragmatics : The making of a cognitive science. Cambridge : Cambridge University Press, 2018. 184 p.
10. Parker F., Riley K. Linguistics for Non-Linguists : A Primer With Exercises. 7th ed., Pearson, 2012. 376 p.
11. Pozharytska O. Speaking like a good guy: Speech Carnivalisation Algorithm. *Науково-теоретичний часопис з мовознавства*. Одеса : «Астропринт», 2015. № 23. С. 61-68.

12. Shiloh I. Adaptation, Intertextuality, and the Endless Deferral of Meaning Memento. *Media Culture*. 2017. Volume 10. Issue 2 . <http://journal.media-culture.org.au/0705/08-shiloh.php> (Retrieved - 25.04.2017).

13. Smith K., Nordquist D. *Functionalist and Usage-based Approaches to the Study of Language. (In honor of Joan L. Bybee)* Amsterdam/Philadelphia : John Benjamins, 2018. 276 p.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Мова. Науково-теоретичний часопис. URL : <http://mova.onu.edu.ua/>

2. Encyclopedia Britannica. URL : <https://www.britannica.com/>